

Magyar Energetikai és
Közmű-szabályozási Hivatal
Hungarian Energy and Public
Utility Regulatory Authority

*„Klímapolitika: a klímaváltozás elleni küzdelem jövőképe”
konferencia*

**Mi hogyan küzdünk?
– Hol tart Magyarország? –**

Dr. Nyikos Attila
Nemzetközi Kapcsolatokért felelős
Elnökhelyettes
Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási
Hivatal

Tartalom

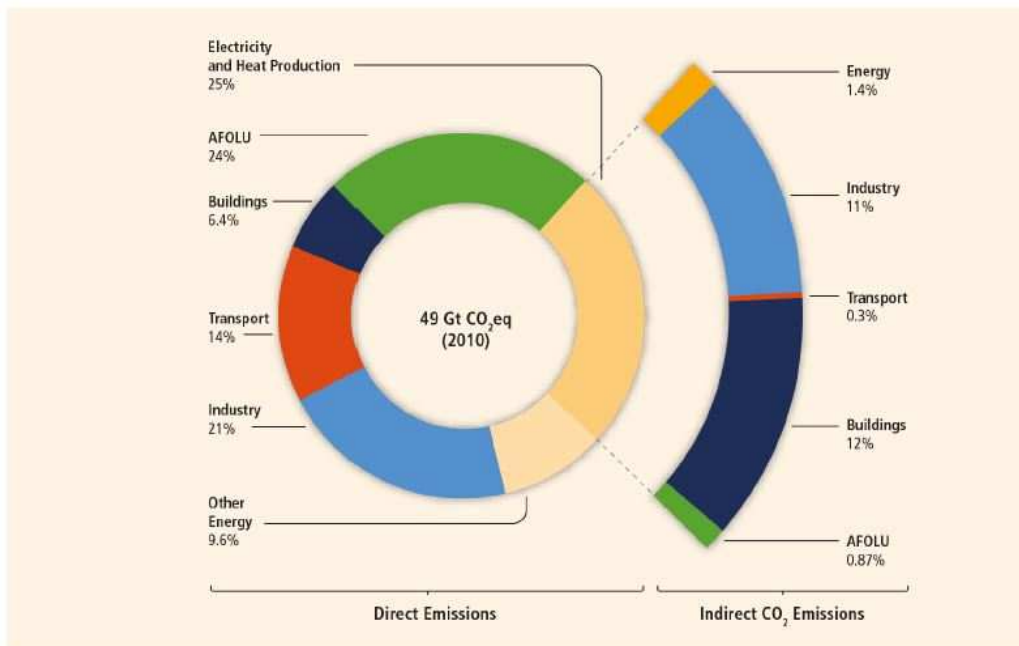
1. Bevezetés – a klímapolitika és az energiaszektor kapcsolata
2. Az EU klímapolitikájáról röviden
3. A magyar álláspont az EU 2030-ig terjedő klímapolitikáját illetően
4. Megújuló energiahasznosítás Magyarországon
5. A hazai megújuló támogatási rendszer
6. A nukleáris energia klímapolitikában betöltött szerepe

Klímapolitika és az energiaszektor

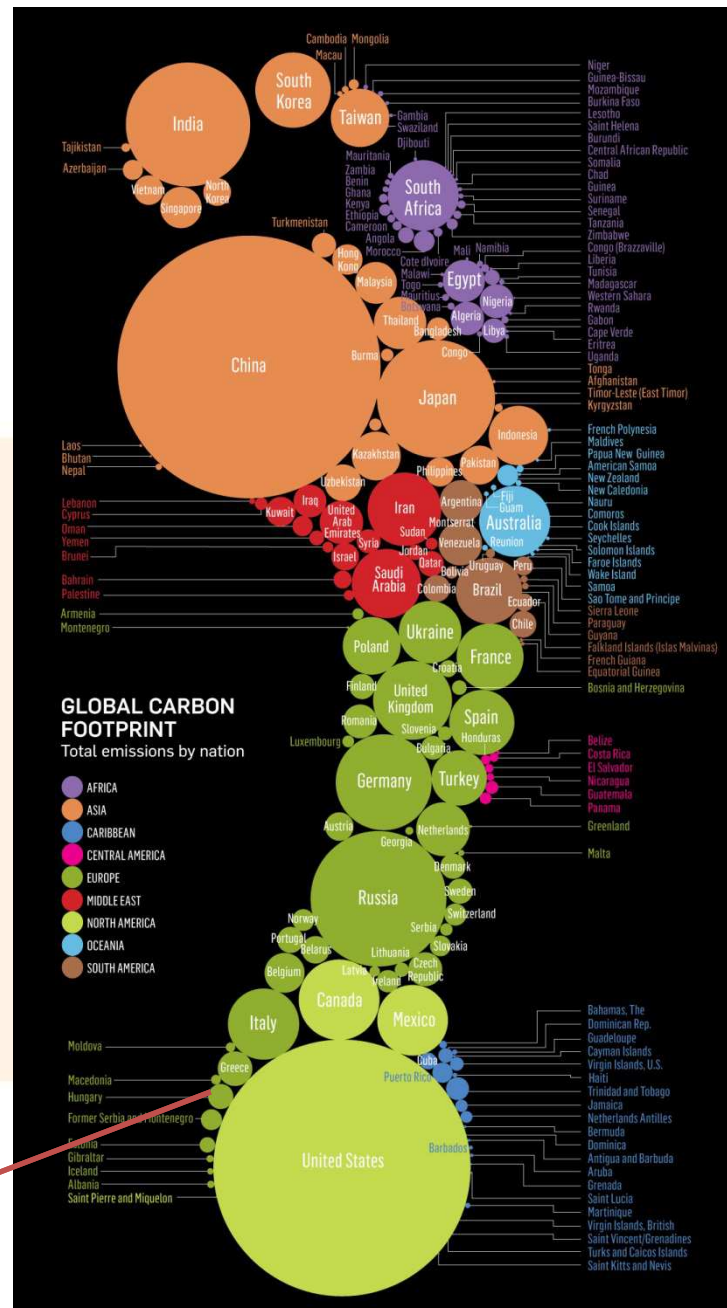
ÜHG kibocsátás szektorok szerint

Greenhouse Gas Emissions by Economic Sectors

Forrás: IPCC, *Climate Change 2014: Mitigation of Climate Change*, pg.7.

Magyarország

Forrás: oliveventures.com.sg

Az EU klímapolitikája

- Cél: az üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátásának csökkentése;
a megújuló technológiák terén az Unió versenyképességének megőrzése:
 - 2020-as Klíma- és Energiacsomag: 20-20-20
 - 2030-as Klíma- és Energiacsomag: 40%-os ÜHG kibocsátás csökkentés, min. 27%-os megújuló energia arány
 - Energia Útiterv 2050: 80-95%-os ÜHG kibocsátás csökkentés az 1990-es szinthez képest, ehhez min. 55%-os megújuló energia arány
- Beavatkozási területek: kibocsátás-kereskedelmi rendszer (EU ETS), megújulók, energiahatékonyság

A magyar álláspont az EU klímapolitikáját illetően I.

- 2030-as Klíma- és Energiacsomag / „Az Európai Bizottság közleménye a 2020-2030-as időszakra vonatkozó klíma- és energiapolitikai keretéről”
 - 40%-os ÜHG kibocsátás csökkentési cél
 - **Magyarország kizárólag az ÜHG kibocsátási csökkentési célt támogatja** – sem a megújuló energia, sem az energiahatékonysági célt nem támogatja;
 - A célmérték meghatározásának előfeltétele az EU tagállamok közötti igazságos tehermegosztás és további uniós finanszírozási támogatás;
 - Hazánk **GDP arányos gazdasági lemaradása és az 1990-2005 között elért korai kibocsátás csökkentési eredményekért cserébe min. 12% többlet aukciós kvótát** kér;
 - A célt **technológia-semleges**en, rugalmasan és önálló tagállami kompetenciában megtartott energia-mix kialakításával kívánjuk elérni, beleértve a nukleáris energia és a nem konvencionális szén-hidrogének felhasználását.
 - EU szintű min. 27%-os megújuló energia arány – **Magyarország nem támogatja, hogy az Európai Bizottság befolyásolhassa a teljes nemzeti energia-mixet és a Nemzeti Energia Stratégiát**

A magyar álláspont az EU klímapolitikáját illetően II.

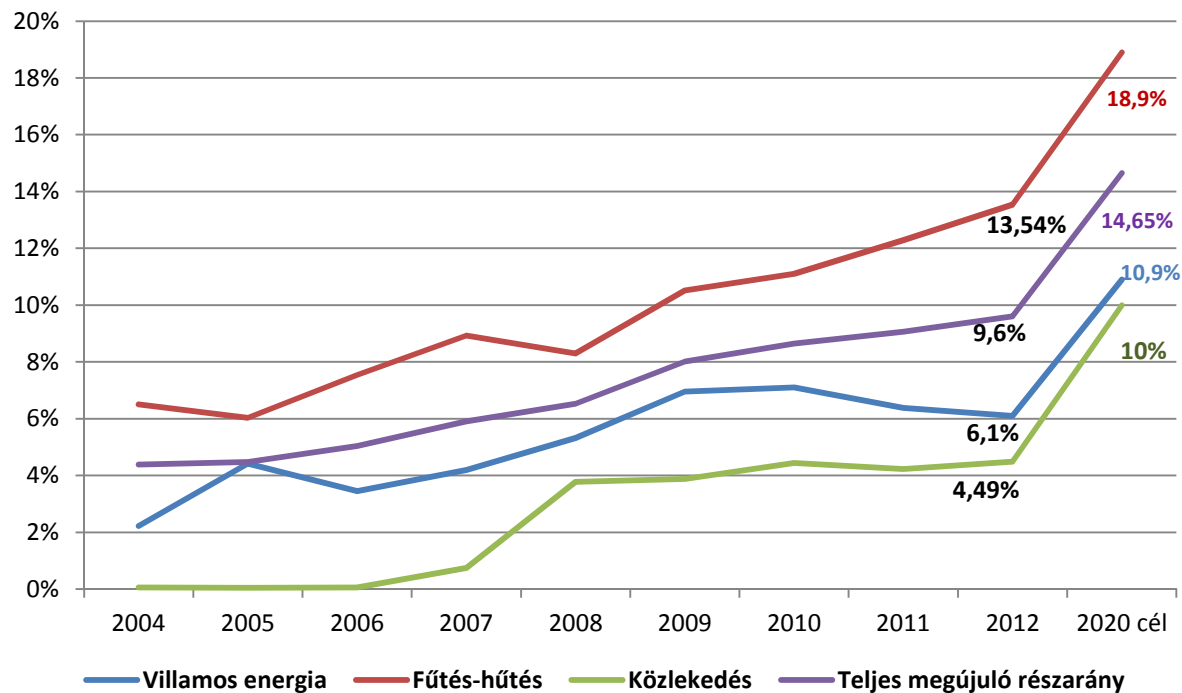
- 2030-as Klíma- és Energiacsomag / „Az Európai Bizottság közleménye a 2020-2030-as időszakra vonatkozó klíma- és energiapolitikai keretéről” (folyt.)
 - A **nukleáris energia állami támogatásának** lehetőségének szükségessége
 - Kedvező hozadék: **független nemzeti energia-mix**, a versenyképes ipari és lakossági energiaárak- és a magyar kibocsátás-csökkentés;
 - A nem-ETS iparágakban a kvótakereskedelem tagállami kompetencia kell, hogy maradjon, méltányos tehermegosztással.

Magyarország klímapolitikájának közép-távú célja az EU által előírt kibocsátás-csökkentési célszám elérése, ám teljesítésének eszközeként a megújuló energiatermelésben betöltött növekedő szerepén és az energiahatékonyság növelésén (melyeknek mértékét tagállami szinten kívánja megállapítani) túl a nukleáris energiát is fontosnak tartja.

Megújuló energiahasznosítás Magyarországon I.

- Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terv: 14.65% részarány teljesítése 2020-ig (EU elvárás hazánktól: 13%)
- Összesített megújuló részarány, 2012: 9.6%
- A megújulók részaránya az egyes ágazatokban (mért és várt adatok):

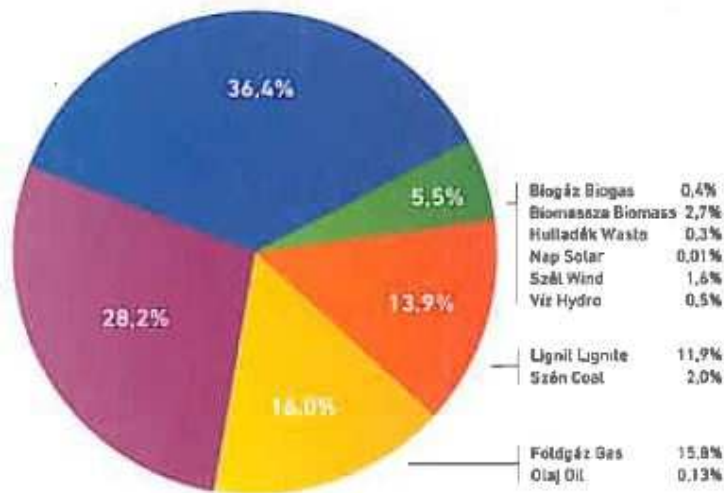
Forrás: MEKH

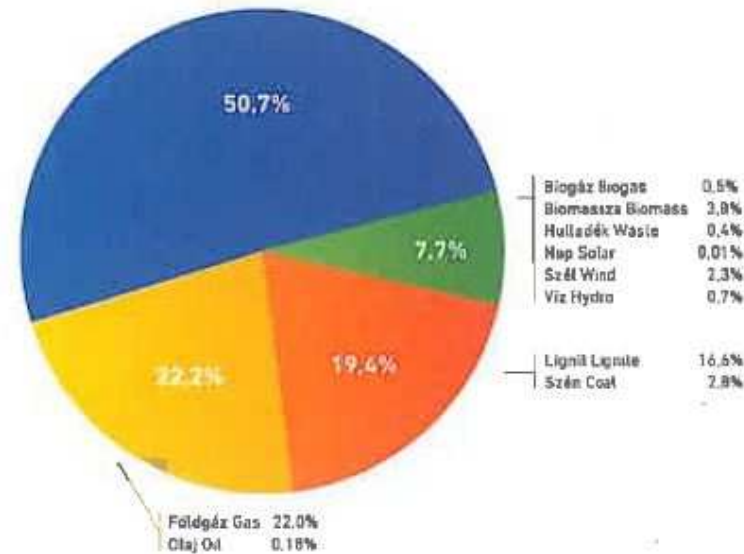
Megújuló energiahasznosítás Magyarországon II.

- A villamosenergia-fogyasztás és -termelés forrásmegoszlása, 2013:

A BRUTTÓ VILLAMOSENERGIA-FOGYASZTÁS FORRÁSMEGOSZLÁSA 2013
SHARE OF THE ELECTRICITY PRODUCTION 2013

A TERMELT HAZAI VILLAMOS ENERGIA MEGOSZLÁSA 2013
SHARE OF DOMESTIC ELECTRICITY PRODUCTION 2013

Import-Export szaldó / Import-Export balance
 Nukleáris / Nuclear
 Szén és Lignit / Coal and Lignite
 Szénhidrogén / Hydrocarbon
 Megújuló / Renewable

Teljes bruttó villamosenergia-felhasználás / Total gross energy consumption: 42 189,2 GWh
 Hazai termelés / Domestic ownery production: 20 311,5 GWh
 Import energia / Import energy: 11 877,7 GWh

Forrás: MAVIR

Megújuló energiahasznosítás Magyarországon III.

- A megújulók elterjedéseinek pozitív hatásai:
 - decentralizált, helyi energiatermelés, energia-önellátás, energiaellátás biztonság fokozása;
 - fosszilis importfüggőség csökkentése;
 - klímavédelemhez történő hozzájárulás;
 - vidék-és agráriumfejlesztés;
 - helyi adóbevételek növelése;
 - helyi K+F;
 - visszafogottabb energiakiadások.

A még nem versenyképes megújuló technológiák állami támogatásra szorulnak – ezek EU-ban alkalmazott formái:

- beruházási támogatások: szinte minden típusú energiatermelés esetén;
- működési támogatások: főként a villamosenergia-termelés esetén;
- adminisztratív előírások (pl. kötelező megújuló részarány előírása): a hőtermelési és közlekedési célú megújuló energiahasznosítás esetén jellemző.

A hazai megújuló támogatási rendszer I.

- Beruházási támogatások:
 - Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) – uniós források; sikeres projektek pl.:
 - » Hő- és/vagy villamosenergia-előállítás támogatása megújuló energiaforrásból konstrukcióban elnyert biogázmotoros erőtelep és kazánkorszerűsítés;
 - » Megújuló energia termelése törpe vízi erőművel – több projekt; etc.
 - Zöld Beruházási Rendszer – pályázatok a kibocsátási kvóták értékesítéséből származó bevételekből; pl.:
 - » Gázüzemű (CNG) autóbuszok beszerzése (2013);
 - » ZBR Klímabarát Otthon Energiahatékonysági Alprogram.

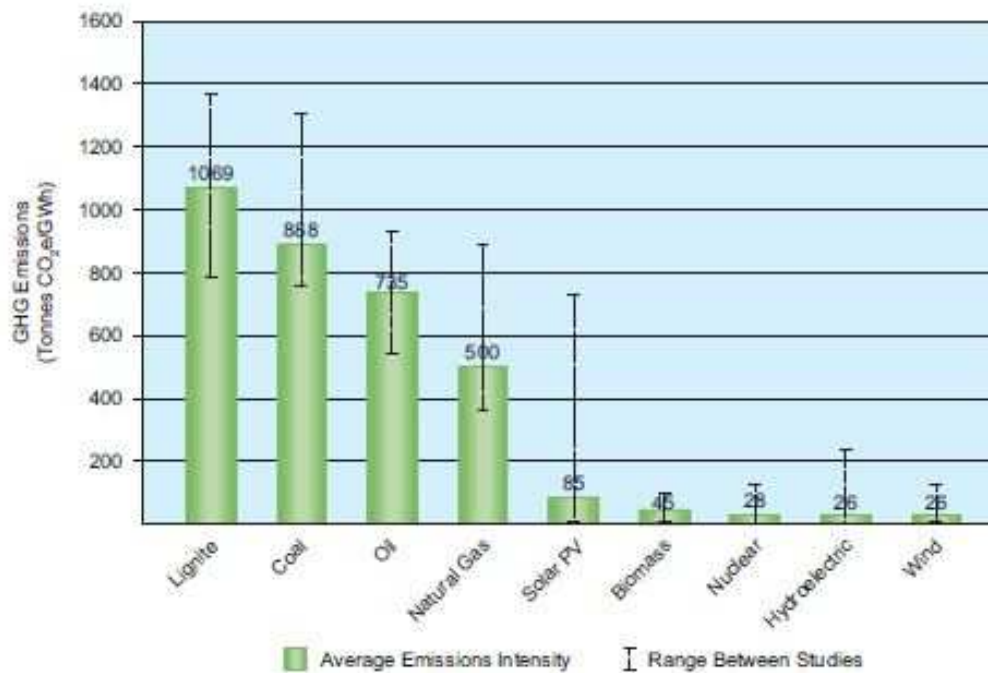
A hazai megújuló támogatási rendszer II.

- Működési támogatások:
 - KÁT: (a megújuló alapon termelt villamos energia előre meghatározott, a piaci árnál jellemzően magasabb áron történő, kötelező átvétele)
 - » Átlagos átvételi ár, 2013: 32,18 Ft/kWh
 - » Átlagos fajlagos támogatás, 2013: 19,54 Ft/kWh
 - » KÁT finanszírozása: fogyasztók által, kivéve az ESZ keretében villamos energiát fogyasztók (2013.jan.1.)
 - a KÁT támogatás fizetésére kötelezett nem egyetemes szolgáltatás keretében vételező villamosenergia-felhasználók KÁT támogatás miatti terhe jelenleg kb. 1,54 Ft/kWh
 - » További információ: <http://www.mekh.hu/hatosagi-arak-2/villamos-energia/kotelezo-atvetel.html>
 - Tervezett, új differenciált átvételi áras, kötelező átvételi rendszer: METÁR – bevezetése egyelőre késik
- Az elmúlt időszakban a megújuló erőművi beruházások visszaestek, növekedés elsősorban a biogáz-, illetve a naperőművek (háztartási méretű kiserőművek) esetén tapasztalható

A nukleáris energia szerepe a klímapolitikában I.

- A nukleáris energiatermelés nem jár közvetlen ÜHG kibocsátással
- ÜHG kibocsátás életciklus szerint:
 - az üzemanyag bányászata és dúsítása, az erőműépítés, a kiegészítő fűtőelemek és melléktermékek elhelyezése, a hulladékkezelés és az erőművek leszerelése során – ám a teljes élettartamot figyelembe véve a nukleáris energiatermelés ÜHG kibocsátása határozottan elmarad a fosszilis alapú termelésétől

Forrás: World Nuclear Association, 2011, pg.7.

A nukleáris energia szerepe a klímapolitikában II.

- Paksi Atomerőmű
 - Beépített kapacitás: 2000 MW (a régi blokkok 2032– 2037-ig üzemelnek)
 - Bővítés (üzemelés 2025-től): 2 x 1200 MW kapacitású blokk (60 éves tervezett élettartam)
 - 2013-ban az erőmű a bruttó magyar villamosenergia-fogyasztás 36.4%-át adta
- *„A Nemzeti Energiastratégia optimalizációs feladata, hogy egyensúlyt teremtsen az ellátásbiztonság, a fenntarthatóság és a versenyképesség között. Az atomenergia olyan eszköz ezen feladat megvalósításában, amely mindhárom célkitűzést egyszerre képes szolgálni.” /Kovács Pál, 2014. február 18./*

**Magyar Energetikai és
Közmű-szabályozási Hivatal**

Hungarian Energy and Public
Utility Regulatory Authority

Megtisztelő figyelmüket köszönöm!

MAGYAR ENERGETIKAI ÉS
KÖZMŰ-SZABÁLYOZÁSI HIVATAL

DR. NYIKOS ATTILA

nemzetközi kapcsolatokért felelős elnökhelyettes

1081 Budapest, II. János Pál pápa tér 7.

tel.: +36 1 459 7882

e-mail: nyikosa@mekh.hu | web: www.mekh.hu

Külső források

IPCC (2014) Climate Change 2014: Mitigation of Climate Change, *Summary for Policy Makers*, http://report.mitigation2014.org/spm/ipcc_wg3_ar5_summary-for-policymakers_approved.pdf

MAVIR (2013) A Magyar Villamosenergia-rendszer Adatai

NKEK hivatalos honlap: <http://www.nkek.hu/keop/letoltesek/siker-es-projektek>

World Nuclear Association (2011), Comparison of Lifecycle Greenhouse Gas Emissions of Various Electricity Generation Sources, http://www.world-nuclear.org/uploadedFiles/org/WNA/Publications/Working_Group_Reports/comparison_of_lifecycle.pdf

ZBR hivatalos honlap: <http://zbr.kormany.hu/index>